CONCURSUL NAȚIONAL PENTRU OCUPAREA POSTURILOR/CATEDRELOR DECLARATE VACANTE/REZERVATE ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
17 iulie 2019

Probă scrisă
LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII,
LIMBA ŞI LITERATURA MAGHIARĂ MATERNĂ ŞI
METODICA PREDĂRII ACTIVITĂŢILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN GRĂDINIŢA DE COPII
(ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR ÎN LIMBA MAGHIARĂ)

Varianta 3

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.**

SUBIECTUL I (30 de puncte)

A. Limba română (15 puncte)

Citiți cu atenție următorul text:

Cântecul flăcăului acoperea întinderea și adâncimea nopții.

Era al unei fete părăsite, cântat însă de un flăcău. Spunea că odată era iarnă, dar el, băiatul, tot venea la ea, acum e soare și frumos și el nu mai vrea să vină...Vocea urca în noapte și în amintire cu patimă clocotitoare... Moromete se ridică și ieși pe prispă. El se întoarse însă numaidecât îndărăt și se așează iar pe pragul lui. Ceilalți ascultau toți fără să se miște, uitând în aceste clipe de ei înșiși.

– Doamne sfinte, cum cântă flăcăul ăsta! murmură mama uimită. Birică e, nu-i așa, Tito? întrebă ea când afară cântecul nu se mai auzi.

– Da, el e! răspunse fata.

(Marin Preda, *Moromeții*)

Scrieți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul de mai sus:

1. Transcrieți, din primul enunț al textului dat, două cuvinte care conțin diftongi diferiți. **2 puncte**
2. Menționați câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor: *vocea, uimită.* **4 puncte**
3. Explicați rolul semnului întrebării din enunțul: *Birică e, nu-i așa, Tito?* **3 puncte**
4. Precizați valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în următoarea secvență: *întrebă **ea** când afară **cântecul** nu se mai auzi.* **4 puncte**
5. Construiţi un enunț în care substantivul comun ***soare*** să aibă funcția sintactică de complement. **2 puncte**

B. Literatura română și universală pentru copii (15 puncte)

Redactați un text de 1-2 pagini, în care să prezentați particularitățile unui *basm* inclus în programa de concurs.
În elaborarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

- definirea conceptului de *basm*;
- precizarea a două trăsături ale basmului, existente în opera literară aleasă;
- prezentarea detaliată a celor două trăsături, valorificând textul ales;
- exprimarea argumentată a unui punct de vedere cu privire la mesajul basmului ales.

Notă:
Pentru **conţinutul** textului veţi primi **10 puncte**, iar pentru **redactarea** textului veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 1 punct; *utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilităţi de analiză şi de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuaţie, aşezare în pagină şi lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

Limba şi literatura maghiară maternă (30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd oldja meg a feladatokat!

A tisztás szélén egy kerek képű Úritök vigyorgott. Nagyon tehetséges volt ebben a műfajban. Istenien tudott vigyorogni. Persze ez nem túlságosan lényeges. Mivelhogy a tisztáson éppen a Kecske reggelizett. Ő sem túl lényeges, de róla akarok mesélni. A mese kezdetén, tehát most, egyidőben a nem túl lényeges Úritök mesteri vigyorgásával, a Kecske azt mondta:

− Mek-mek. [...]

A Ló megállt a tisztás szélén, és jó hangosan azt mondta:

− Nyihaha.

A Kecske fölkapta a fejét, egy darabig bámult a Lóra, mint borjú az új kapura. Aztán olyan nemtudomformán széttárta a két első lábát, jelezvén, hogy ebből a nyihahából egy kukkot sem ért.

− Mek-mek − majd kis gondolkozás után még hozzátette −, mek.

A Ló megrántotta a vállát, egyúttal a fejét is rázta, s azt mondta:

− Nyihaha.

Ami jelenthette azt is, hogy „nem értem", de esetleg azt is, hogy „jó napot". Nem tudom. Sajnos, nem tudok lóul. Nagyobb baj, hogy a Kecske sem tudott. Közelebb léptek egymáshoz.

− Nyihaha, nyihaha − magyarázta a Ló.

− Mek-mek − próbálkozott a Kecske. Jó lassan, tagoltan mondta, hátha így megérti a Ló.

De nem értette. [...]

Már-már úgy tűnt, sohasem vergődnek zöldágra. Ekkor az Úritök észrevette a Nyulat, és kiáltozni kezdett neki. Úritökül. Erre az időre még a vigyorgást is abbahagyta.

A Nyúl, tekintve, hogy a legműveltebb állatok közé tartozott az erdőben (lám, úritökül is tudott), azon nyomban megértette, miről van szó, és méltóságteljes léptekkel közelebb jött. Legszívesebben futott volna, de hát ilyen nagy tudású állathoz, ugye, nem illik az ugrifüles futkározás.

− Na, csak mondjátok − mondta −, szerencsére én minden nyelven beszélek.

Ebbe a mondatba kicsit belepirult, mert az az igazság, hogy őzül éppen hogy csak makogott valamit, és sárgarigóul meg pacsirtául nem tudott egy kukkot sem.

De azért rendes kis állat volt, legalább elpirult, ha hazudott.

A Ló meg a Kecske nagyon megörült neki.

− Nyihaha − mondta a Ló.

− Mik-mek? Mik-mek? – kérdezte izgatottan a Nyulat a Kecske.

− Azt mondja, hogy mek-mek − tolmácsolta a Nyúl.

A Kecske arca földerült, és boldogan mondta:

− Mek-mek, mek-mek.

− Nyiha? Nyiha? − kérdezte most a Ló.

A Nyúl fordított.

− Azt mondja a Kecske, hogy nyihaha − világosította fel a Lovat.

A Ló meg a Kecske összenevettek, és barátságosan lapogatták egymás lapockáját. Ezt a Kecske unta meg előbb. Karon fogta a Lovat, odaballagtak az Úritökhöz, és megették.

„Vajon jól fordítottam?" − tűnődött a Nyúl, és a homlokát ráncolta.

(Lázár Ervin: *A nyúl mint tolmács*)

1. Képezzen egy-egy melléknevet a következő szavakból!
   csillag, nagyapa **2 pont**
2. Alkosson mondatot, melyben a *ég* szó legyen
   a. ige; b. főnév! **2 pont**
3. Bővítse *És mindennap több is leesik.*mondatot
   a. alannya; b. határozóval! **2 pont**
4. Értelmezze a következő mondatokat! Hogyan változtatja meg a szórend a mondatok jelentését?
   Mikkamakka majdnem mindent tud. Avagy: majdnem tud mindent. **1 pont**
5. Mutassa be a műköltészeti mese műfaji sajátosságait körülbelül egy oldalnyi értekező szövegben! **8 pont**
6. Mutasson be egy ön által ismert meseregényt a következő szempontok alapján:
   - a cselekmény bemutatása **10 pont**
   - szereplők és jellemábrázolás **5 pont**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

A. Metodica predării activităţilor de limba română în grădiniţele de copii cu predare în limbile minorităţilor (15 puncte)

a) Definiți conceptul de *instrument didactic,* ca element component al strategiilor didactice în educația timpurie. **3 puncte**

b) Prezentați specificul *instrumentelor didactice* utilizate în educația timpurie, ținând cont de următoarele repere:

- precizarea a două *instrumente didactice*; **4 puncte**
- exemplificarea modului în care unul dintre instrumentele didactice pe care le-ați precizat poate fi utilizat în educația timpurie. **8 puncte**

B. Metodica predării activităţilor de limba și literatura maghiară maternă (15 puncte)

Írjon egy körülbelül 2 oldalas összefüggő szöveget, melyben bemutat egy nagycsoportos dramatizálás tevékenységet megjelölve a következőket:

- a választott mű címe **1 pont**
- a tevékenység célja **2 pont**
- módszerek, eljárások **3 pont**
- műveletesített feladatok **3 pont**
- az értékelés formái! **3 pont**

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. **3 pont**